

Serviciile electronice din

bibliotecile universitare și susținerea studiului și cercetării

Opțiunea pentru o analiză a serviciilor electronice ale bibliotecii universitare pentru studiu și cercetare, are o dublă întemeiere: una teoretică, determinată de nevoia de a aduce explicații, fie și în mică măsură, în zona documentară, în care informația a produs schimbări de calitate, cantitate și structură, cu consecințe asupra managementului, dar mai ales una de natură practică, dat fiind că profesiile au suferit numeroase adaptări și transformări, iar abilitățile cerute de noile dimensiuni ale serviciilor sunt complexe. Serviciile electronice într-o structură de informare universitară sunt complementare serviciilor electronice ale universității, determinată, în ultimii ani să-și regândească modalitățile de furnizare a procesului de educație. Prin însăși funcția lor, bibliotecile universitare oferă accesul la informații în strânsă legătură cu Curricula, asistă utilizatorii în procesul de alfabetizare informațională și nu în ultimul rând, sunt centre de formare continuă pentru personalul de specialitate. Păstrând componenta tradițională, adaugă elemente de noutate informațională, oferind utilizatorilor modalități de informare și documentare noi. Este înrădăcinată de câțiva ani expresia „*a învăța oriunde și oricând*”, care evident duce cu gândul la alternative de informare, comunicare și educație.

Dacă sistemul de învățământ promovează o „*educație pentru toți*”, având ca obiectiv formarea dincolo de bariere geografice, de vârstă, propunând variante de studiu la distanță, instituțiile de informare de nivel universitar vor fi nevoite să regândească noi surse de documentare, și, implicit noi canale de difuzare a acestora. Structuri cu populație țintă comună, cadre didactice universitare, studenți și cercetători, universitatea și biblioteca universitară trebuie să-și structureze serviciile în concordanță cu nevoile și dinamica populației beneficiare. Sarcina corelării funcțiilor de informare, documentare și cercetare a bibliotecilor cu programele universitare de studiu dar și cu mișcarea domeniului în plan internațional, îi revine managementului ca știință și managerului, obligat să definească noi direcții de evoluție, și să structureze resurse care răspund cerințelor de studiu și cercetare ale utilizatorilor.

Sistemul de învățământ universitar actual se confruntă cu o problemă fundamentală: diversificarea formatului informațiilor transmise dar și cu modificări ale conținutului, aspect ce trimite la necesitatea abordării unei noi filosofii educaționale. Astfel, orice structură de învățământ este nevoită să furnizeze un curriculum cu obiective de învățare consistente, dar în egală măsură și servicii de bibliotecă. Dacă procesul educațional permite adaptarea tehnologiilor, trebuie să menționăm că nu același lucru se întâmplă cu adaptarea contextelor de informare și educație. Web-ul a devenit mai întâi mijloc de informare și mai apoi suport de învățare pentru elevi și studenți, componenta economică jucând un rol determinant. Fie că ne raportăm la învățământul tradițional sau la cel „la distanță” și mai nou „online” educația și informația au nevoie de componenta electronică. În privința perspectivelor viitoare ale bibliotecilor în noul context tehnologic, Ion Stoica afirma:

„Mediul infodocumentar este generos, are un imens potențial formativ.”¹ Biblioteca Centrala Univesitară este o astfel de instituție care, prin funcțiile sale, vine să împlinească rolul universității, acela de a forma, a educa, a perfecționa. Dacă prin disponibilizarea conținuturilor biblioteca îndeplinește misiunea principală aceea de a informa, prin implicarea în derularea unor importante evenimente culturale se definește ca agent cultural, prin furnizarea complementară a pregătirii de specialitate bibliologică și prin asistarea în procesele de cercetare, valența bibliotecii sporește, devenind furnizor de formare și suport al cercetării.

Fără a avea o relație directă cu structurile de învățământ la distanță, bibliotecile furnizează materiale specifice educației la distanță, incluzând : ziare, reviste, lucrări de referință; însă, pentru a se adresa și studenților la distanță va trebui să crească ofertele de materiale online, și să proiecteze o politică coerentă de digitizare a documentelor pe care le deține. Deși universitățile au oferit alternative de învățare: telecursuri, training prin satelit, Internet, email, opțiunile de învățare ale studenților sunt încă diferite, ceea ce a dus la diversificarea mediilor de difuzare a cursurilor. Procesul educațional, pe tot traiectul său trebuie privit în strânsă legătură cu cel economic, social și cultural.

Într-o societate bazată pe cunoaștere, progresul va fi de partea statelor a căror populație dobândește abilități în procesarea informației, în utilizarea acesteia în munca de zi cu zi. Trebuie accentuată importanța abordărilor sistemice pe lângă cea a tehnologiilor informaționale, cu accent pe creșterea accesului la educație, pe îmbunătățirea eficienței și a calității studiului.

Preocuparea de a crea dimensiuni noi în câmpul științelor și de a realiza corelari perfecte între obiectivele actuale ale școlii și factorii instructiv educativi care contribuie la finalizarea obiectivelor și resursele educaționale și informaționale, a devenit mai mult decât principala prioritate a sistemului național de educație. Împărtășim opinia lui Ion Stoica despre necesitatea de a adapta serviciile de informare tipurilor de educație furnizată: *”Conceptul de educație la distanță e mai plin de urmări decât cel la care trimite simpla decodificare a celor doi termeni. În fapt, omul contemporan este frecvent în situația de a se folosi de surse de informații care depășesc proximitatea și care oferă căi și instrumente specifice de acces.”*²

La baza planurilor de învățământ, a programelor analitice, a orientării cursurilor, manualelor, tratatelor de specialitate ar trebui să stea interogațiile de tipul: Ce fel de specialiști pregătim și cu ce capacitate de cuprindere a universului informațional? ca o condiție a sporirii competențelor absolvenților săi în perspectiva devenirii societății. Rolul universității devine astfel unul inițiator și inovator, de formare a cadrelor de susținere în cercetarea științifică, de modelator al societății, care este întărit de cel al bibliotecii. Includerea elementelor de tehnologie informațională la nivelul specializărilor universitare a determinat: corelarea învățământului superior cu evoluția științei și tehnicii, egalizarea șanselor la un învățământ deschis, diversificat și modern, optimizarea raportului în planurile de învățământ cultură generală specialitate, compatibilizarea europeană a învățământului național, descentralizarea și reforma managementului școlii, organizarea învățământului superior în: colegii, învățământ superior de scurtă /lungă durată.

---

¹ STOICA, Ion. Criza în structurile info-documentare. Editura Ex-Ponto: Constanța, 2001.p 126

² idem p. 84-85

Efectele acestor servicii conturează rolul bibliotecii ca factor de instrucție în context național și în cadrul politicilor educaționale. Apariția formatelor electronice, reflectă dinamica mișcărilor care au loc în biblioteci și centre informare și documentare, tendința spre dimensiunea digitală a serviciilor.

Toate bibliotecile universitare românești păstrează varianta tradițională a serviciilor de informare, adăugând treptat elemente de acces electronic de la distanță. O astfel de facilitate este Web-OPAC (online public acces catalog), pe care utilizatorii îl pot accesa de oriunde: din bibliotecă sau de la un terminal conectat la pagina web. Interconectarea resurselor printr-o singură interfață a fost posibilă datorită protocolului de schimb Z 39: 50, legarea datelor bibliografice de variantele full-text ale documentelor. Orice utilizator, profesor, student sau cercetător, care accesează datele bibliografice într-o astfel de manieră, poate face alte tipuri de căutare: după autor, titlu, domeniu, după anumite cuvinte cheie, subiect. Astfel, o structură bibliografică poate fi organizată după criterii clare. Este meritul unui domeniu care beneficiază de competența atât a bibliotecarilor cât și a informaticienilor, și avantajul celor care, prin studiu și cercetare își desăvârșesc formarea profesională. Catalogul online a permis accesul la documente fără restricții de spațiu și timp, bibliotecarii perfecționând procesele de căutare, și disponibilizare a informațiilor: *„Principala preocupare a oricărei structuri infodocumentare contemporane este satisfacerea nevoilor de informare și studiu ale utilizatorilor, indiferent de sursele folosite și de statutul acestora. Colecția proprie începe să joace un rol secundar”*³

Dacă, mai întâi, pentru îndrumare și consiliere în privința utilizării serviciilor de bibliotecă exista un „birou de referințe”, în manieră tradițională, cu personal abilitat, ulterior s-a făcut trecerea spre „serviciile de referințe telefonice”, iar astăzi vorbim de referințe prin mail, sau „referințe virtuale”, complete, precise, concise prin natura formularului definit și a canalului de transmitere. În multe biblioteci universitare, biroul de referințe, și serviciul de referințe prin mail, coexistă, pentru satisfacerea deopotrivă a utilizatorilor aflați la studiu în biblioteci cât și pentru a răspunde solicitărilor utilizatorilor de la distanță. Valoarea serviciilor documentare este dată de diversitatea canalelor și suporturilor de furnizare a informațiilor, dar și de cantitatea și calitatea resurselor.

Un exemplu relevant este proiectul **REM-RO** (Referințe prin E-mail-Romania) inițiat de Secțiunea de Referințe a Asociației Bibliotecarilor din Învățământ din România⁴; obiectivele proiectului vizează a interactiviza cererea de referințe, astfel încât un număr mai mare de surse să poată oferi răspunsuri cât mai complete, cuprinzătoare, dar și de a salva timpul utilizatorului de căutare a informațiilor. În acest sens, portalul care găzduiește formularul de referințe, dirijează întrebările către o listă de discuții la care au acces partenerii în proiect. Vorbim astfel despre un serviciu integrativ național, care contribuie substanțial la comunicarea și colaborarea interinstituțională, care analizează spre ce se îndreaptă nevoia de studiu și cercetare a utilizatorilor de biblioteci.

Din perspectiva furnizării accesului la resurse, unul din obiectivele politicii de dezvoltare a colecțiilor în Biblioteca Centrală Universitară din București este achiziția colecțiilor de referințe, prin cumpărarea unor baze de date dar și realizarea unor consorții cu alte instituții similare în vederea achiziției partajate de publicații periodice. Un aspect foarte important al achizițiilor, de care BCU București ține cont, este orientarea către

³ Stoica, Ion. Puterea Cărții. Constanța: Ex Ponto, 2005, p.40

⁴ <http://www.lib.ugal.ro/remro/portal.php>

sugestiile utilizatorilor. Nevoia de informații a cititorilor reflectată atât în solicitările din întrebările referințe dar mai ales din sugestiile menționate pe buletine speciale, orientează specialiștii în elaborarea unei politici coerente și bine definite. Evoluția formatelor de prezentare a documentelor a adus modificări în relația dintre biblioteci și edituri, în special în gestionarea drepturilor de utilizare și copyright.

Dincolo de orientarea pe sarcini distincte biblioteconomice, există un întreg proces managerial care trebuie minuțios derulat pe coordonata financiară, a personalului și a tehnologiei implicate. Dintre toate acestea, cea mai acută problemă o reprezintă scăderea alocațiilor bugetare și creșterea costurilor de prelucrare a resurselor.

În lucrarea „Developing library and information center collections” Evans, G.E afirma: *”mediul electronic creează câteva dihotomii...print versus electronic, proprietate versus acces, utilizator versus taxe,...nu este o opțiune”fie...fie” ci o chestiune de determinare a combinării locale specifice*”⁵. Autorul consideră că, pentru documentele electronice criteriile care determină achiziția sunt: politica bibliotecii, suportul tehnic, costurile, gradul de solicitare, editorii, în timp ce pentru alte categorii cum ar fi : CD-ROM-urile, criteriul este suportul hard-soft, calitatea, sau gradul de autenticitate. Suntem de accord cu viziunea cercetătorilor Smith, E. și Johnson P.⁶ cu privire la schimbările survenite în politica de achiziții, care trebuie făcută calitativ, în vederea satisfacerii nevoilor imediate ale utilizatorilor, a disponibilizării conținuturilor. Dezvoltarea colecțiilor este un obiectiv prioritar al bibliotecilor de care depinde existența oricărei biblioteci și care urmărește accesibilizarea cunoașterii dar care odată cu trecerea timpului aducea cu sine noi dileme legate de depozitare. Noile medii de stocare și tehnicile specifice au flexibilizat circulația documentelor, specialiștii fiind acum preocupați de disponibilizarea documentelor accesibile prin OPAC. Considerăm pertinente și susținem opiniile cercetătorilor britanici Crowe J. și Sanders N.⁷ care vedeau aceste schimbări aduse de tehnologii ca factori de creștere a comunicării și cooperării interinstituționale, deoarece, pentru furnizarea accesului fizic la documente, bibliotecile trebuie să asigure fluxul de comunicații, și să beneficieze de standardele de acces la partajarea resurselor, pentru a asigura serviciul la distanță. Ideea apartenenței la consorții, nevoia de asocieri în vederea partajării informațiilor este reliefată de Ion Stoica care, pledează pentru dezvoltarea capacităților de cooperare a bibliotecilor universitare *„Cooperarea înseamnă negociere, recunoașterea intereselor celorlalți, specializare și mai presus de toate, comunicare profundă, totală....Cooperarea este conceptul cel mai propriu societății informației ca formă de metacunoaștere, indispensabilă existenței contemporane.*”⁸ Valența formativă a bibliotecii universitare vine din multitudinea resurselor din bogăția lor informațională, dar mai cu seamă, din efectele pe care politicile de achiziții și de comunicare a colecțiilor le au într-o lume dominată de diversitate tehnologică.

---

5 Evans, G. E. Developing library and information center collections, Englewood : Libraries Unlimited, 1995, p.260

6 Smith, Eldred & Johnson, Peggy. How to Survive the Present while Preparing for the Future: A Research Library Strategy . College and Research Library, 54, 1993, p. 389-396

7 Crowe, W.J. & Sanders, N.P. Collection development in the cooperative environment. Journal of Library Administration, 1991, p. 37-38

8 Stoica, Ion. Puterea Cărții. Constanța: Ex Ponto, 2005, p.46

Autentificarea, autorizarea sau personalizarea reprezintă o nouă componentă a serviciilor de bibliotecă în relația acestora cu utilizatorii, determinată în mare măsură, de costurile de prelucrare și acces. Furnizarea unor astfel de servicii se realizează pe baza unei parole de identificare. Accesul utilizatorilor din afara campusului universitar devine din ce în ce mai necesar, mai ales pentru cei la forme de învățământ la distanță. Relevant în acest sens ni s-a părut exemplul John Rylands University Library ⁹- Universitatea din Manchester, ale cărei surse în mare parte accesibile de la distanță cer identitatea utilizatorilor (datorită unor reguli sau chiar restricții care decurg din licențele editurilor) pentru cei din afara campusului universitar. *Resursele electronice* sunt, în general, baze de date, jurnale disponibile full-text în cadrul aceluiași rețele din aceeași bibliotecă, accesarea acestora făcându-se după conectarea calculatorului de pe care se efectuează căutarea la rețeaua din care face parte sau numai cu acordul birourilor de specialitate ale bibliotecilor. Biblioteca Centrală Universitară din București furnizează accesul utilizatorilor săi prin stațiile de lucru identificabile în cadrul rețelei, la următoarele baze de date online:

Proquest oferă informații în format electronic pentru numeroase structuri de informare, de formare cum ar universitățile școlile și bibliotecile dar și structurilor administrativ-guvernamentale. Există o politică bine gestionată de diseminare informațională și furnizare a acestora pe categorii de utilizatori. O importanță deosebită o are corelația Curricula universitară-conținutul informațiilor sau, adaptarea informațiilor la aceasta pentru a eficientiza munca studentului. Pentru o mai bună utilizare a acestor baze de date Proquest pune la dispoziția profesorilor și bibliotecarilor însărcinați cu instrucția o serie de materiale, ghiduri și referințe menite a face regulile de căutare și oferta informațională mult mai accesibilă, adaptează interfața la orice web opac, furnizează legături directe cu alte baze de date printre care amintim: Ingenta, OCLC full text, Sweetswise. **Chadwick Healey** integrată în Proquest, cuprinde textele articolelor din publicații seriale pe domeniile științelor sociale și umane.

Ebsco considerat furnizorul mondial de materiale print și periodice online, este accesibil din interiorul BCU, și din bibliotecile filiale, fiind structurat după cum urmează: Academic Search Premier, Business Source Premier, Library Information Science & Technology Abstracts, Ebsco A-Y. Ebsco oferă baze de date full-text, baze de date secundare, precum EconLit, Hospitality & Tourism Index și PsycInfo, cu legături spre e-jurnale dar și alte titluri full text furnizate. Datorită costurilor ridicate pe care o astfel de bază de date le pretinde, adresabilitatea principală este orientată spre consorțiile de biblioteci.

Springer Link este o bază de date dedicată științelor aplicate și oferă accesul la rezumate și variante full text ale unor articole publicate în reviste de specialitate dar și cărți electronice. Cuprinde o serie de biblioteci virtuale structurate tematic. Resursele informaționale ale Springer Link acoperă domenii ca medicina, informatică, ecologie, chimie, științe sociale, astronomie, arhitectură.

---

⁹ <http://www.library.manchester.ac.uk/>

Emerald Management Extra deține publicații structurate pe trei mari colecții: Afaceri&Management, Biblioteconomie & Știința Informării și Inginerie, în special în domeniul managementului pentru mediul academic în format full text, sub formă de interviuri, sau abstracte.

Sweets Wise Online Content oferă informații din publicații periodice atât școlare cât și de cercetare din tehnică științe sociale și artă.

Urlich furnizează materiale bibliografice din publicații academice, școlare, ziare și reviste din toată lumea. Specialiștilor din biblioteci li se adresează cu un instrument de evaluare și analiză a publicațiilor seriale Serials Analysis System din biblioteci.

Embase este o sursă de informare pe teme medicale și farmacologice ce oferă despre ultimele cercetări științifice în domeniu. Include un tezaur de termeni științifici numit Emtree, cu o structură ierarhică, care permite descrierea informației biomedicale.

Scopus este o baza de date de abstracte ce se adresează cercetării științifice oferind accesul la peste 1200 de ziare, peste 380 de pagini web, și peste 200 de serii de cărți.

Euref a fost creat sub programul Phare Europa în vederea sprijinirii procesului de integrare în Uniunea Europeană. Vizează valorificarea resurselor informaționale pe teme europene, adresându-se atât specialiștilor din structurile care manipulează informații dedicate dar și publicului larg.

Principalii parteneri ai acestui proiect sunt Euro Info Centre din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a României, Institutul Național de Informare și Documentare, Biblioteca Națională a României și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București, cărora li s-a adăugat Centrul de informare al Comisiei Europene în România. Pagina principală trimite spre Serviciile de informare, Parteneriatul Info Europa și alte Legături utile. Structura **Euref** cuprinde trei coordonate informaționale: portaluri europene, biblioteci specializate în domeniu, și instituții europene.

Resursele web pe care Biblioteca Centrală Universitară „Carol I București” le disponibilizează pot fi grupate în:

- a) **enciclopedii online** dintre acestea menționăm Encyclopedia Britanica, Encyclopedie Hachette, Encyclopedie de Diderot, Encyclopedia Encarta, Encyclopedia Mythica, Encyclopedie Tehnică,
- b) **biblioteci , portaluri de cultură și educație** : Unesco Libraries Portal, Internet Public Library, eSchoolnet, Teleeducation,
- c) **dicționare online** : On-line dictionaries, The exploding Dictionary,
- d) **referințe și bibliografii** : Linguistic Bibliography, Reference desk,

Licențele sunt elementele care condiționează accesul și difuzarea documentelor. Sunt considerate contracte încheiate între două părți, un cu rol de furnizor iar alta de beneficiar. Spre deosebire de acestea, legea copyrightului are efecte egale asupra instituțiilor și condiții diferite impuse categoriilor de documente. Bibliotecile universitare sunt nevoite a negocia achiziția de licențe în funcție de tipul de acces pe care urmează să-l furnizeze, dar și limitat de resursele financiare. În acest sens, marile companii furnizoare de informații

SWETSNet, Blackwell's, OCLS First Search, Springer Link oferă facilități de tipul print-online, sau online-CD ROM.

Bibliotecile universitare românești au, prin relația dezvoltată în timp tradițional-electronic în sfera serviciilor, statutul de biblioteci hibride. Nu putem vorbi despre servicii strict electronice sau strict tradiționale în astfel de structuri. Nici nevoile de informare nu se mai limitează la a cere doar una din cele două variante. Diferențele conceptuale sunt bine conturate de Dicționarul explicativ de biblioteconomie și știința informării, care, definește biblioteca digitală :*“biblioteca care din punctul de vedere al conținutului este asemănătoare bibliotecii cu publicații pe hârtie, dar în care documentele au fost stocate în format digital putând fi accesate de la distanță”*.¹⁰ Bibliotecile digitale nu sunt limitate la furnizarea documentelor full-text, ci au o valență mult mai înaltă, aceea de a permite prin intermediul hiperlegăturilor accesul la scară internațională la serviciile și produsele digitale furnizate de alte instituții. În acest sens, merită menționat proiectul derulat de British Library - **Digital Library Programme**, unde accepțiunea termenului „bibliotecă digitală” se restrânge numai la *„acea entitate care va achiziționa, depozita, utiliza, publica cu ajutorul tehnologiilor digitale diferite tipuri de documente în format electronic.”* Dacă greutatea bibliotecii tradiționale este dată de numărul de lucrări, în situația bibliotecilor digitale, focalizarea se face pe multiplicarea canalelor de distribuție a documentelor și gradul de accesibilitate al acestora.

Transpunerea textului, a imaginilor și obiectelor în format digital presupune conversia într-un format standard, de recunoaștere optică (Optical Character Recognition), crearea și importul descrierilor, utilizarea tehnicilor speciale pentru materialele nontext. Documentele care vor deveni digitale cer o severă evaluare care urmărește durabilitatea în timp, posibilitatea actualizărilor, autenticitatea. Serviciile electronice ale bibliotecilor universitare alăturate celor tradiționale urmăresc să cuprindă sursele informaționale și să satisfacă, în maniere diferite cerințele utilizatorilor. Pentru reconfigurări ale structurilor de documentare pledează și Ion Stoica: *„ Integrarea tuturor tipurilor de surse și, în primul rând , a informației tipărite și a celei numerizate, utilizând fondul de convergență pe care îl are de totdeauna spectrul documentar, în ciuda diversității lui formale, devine, poate, cea mai importantă misiune contemporană a structurilor infodocumentare. Ele trebuie să reconsidere permanent produsele informaționale din perspectiva integrării acestora în finalități care răspund în mod optim nevoilor.”*¹¹

Legătura sistemică dintre bibliotecile universitare, utilizatori, resurse de informare și modalități de difuzare au determinat : *optimizarea cercetării* prin furnizarea unor noi produse de informare: (baze de date, servicii personalizate, portale, resurse electronice), *îmbogățirea abilităților de lucru ale utilizatorilor* prin dezvoltarea unor modalități noi de căutare și difuzare, *creșterea misiunii educativ-formative și de cercetare a bibliotecii* prin atingerea unor grade înalte de performanță profesională.

Rolul personalului de specialitate în derularea proceselor specifice în bibliotecile electronice este unul major, iar politica managerială de recrutare și mentenanță a specialiștilor trebuie să fie riguroasă. Odată cu evoluțiile domeniului, cu diversificarea suporturilor informaționale și a canalelor de transmitere, profesia de bibliotecar a fost

¹⁰ Regneală, Mircea. Dicționar de biblioteconomie și Știința informării, englez-român. București: ABIR, 2001, p. 73

¹¹ Stoica, Ion. Criza în structurile info-documentare. Constanța: Ex Ponto, 2001, p. 84.

supusă unor influențe care au redefinit-o: comunicarea informațiilor, căutarea în cataloage sau baze de date, îndrumarea utilizatorilor, cercetarea resurselor, toate făcându-se atât în manieră tradițională cât și electronică.

Deoarece componenta biblioteconomică a fost supusă evoluțiilor și transformărilor datorate tehnologiilor informaționale, bibliotecile universitare au fost nevoite să regândească module de specializare pentru personal atât pe plan local cât și național. Componenta *dezvoltare profesională* a Bibliotecii Centrale Universitare din București, include astfel de stagii prin care se identifică direcțiile de evoluție ale domeniului, implicațiile tehnologiei în planul informațional dar, mai ales, care urmăresc formarea noilor deprinderi de lucru ale bibliotecarilor.

Analiza prezentă reflectă schematic câteva aspecte ale consecințelor pe care noile tehnologii ale informațiilor și comunicațiilor le-au exercitat asupra serviciilor oferite de structurile info-documentare universitare, asupra utilizatorilor dar și a bibliotecarilor implicați, cu accente pe latura educațională și de cercetare. Intenția prezentului studiu este de a găsi și analiza noi relații între surse de informație-procese de învățare și cercetare, de a observa și evalua dinamica câmpului biblioteconomic, în relație cu procesul educațional universitar.

Drd.Silvia Tomescu